

شماره: ۹۵، ۱۰۲، ۱۴۴۰
تاریخ: ۱۳۹۵/۰۵/۲
پست:
طبقه بندی:

جمهوری اسلامی ایران
بسمه تعالی

شورای نگهبان
قائم مقام دبیر

رئیس محترم هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

باسلام و تحیت

عطف به نامه شماره ۹۰۰۰/۲۱۰/۳۷۶۰۵/۲۰۰ مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۱۲:

موضوع نامه رییس محترم دیوان عدالت اداری در خصوص وضع و اخذ عوارض حق مشرفیت یا حق مرغوبیت مصوب برخی از شهرداریها و شورای اسلامی شهرهای کشور و دولت، در جلسه مورخ ۱۳۹۵/۰۴/۲۳ فقهای معظم شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر فقهاء به شرح ذیل اعلام می گردد:

- اخذ حق مشرفیت - که همان حق مرغوبیت است - شرعاً حرام می باشد ولی جعل عوارض بر این حق - در فرض وجود حق جعل عوارض توسط مقنن - شرعاً مانعی ندارد.

توضیح این که حق اشراف و حق مرغوبیت - که همان ارزش افزوده مذکور در جوابیه دفتر مقام معظم رهبری «مدظله العالی» موجود در پرونده است - ملک مالک زمین و ساختمان است و اخذ آن از مالک بر اساس قانون - ماده واحده قانون راجع به لغو حق مرغوبیت مصوب ۱۳۶۰/۸/۲۸ مجلس شورای اسلامی - ممنوع است و در نتیجه شرعاً اخذ آن اکل المال بالباطل بوده و حرام می باشد و این حق یکی از اموال شخصی می باشد و در نتیجه جعل عوارض بر آن توسط کس یا مقامی که حق جعل عوارض دارد مانند سایر اموال شخصی به شرط عدم اجحاف در مقدار آن و صدق عوارض بر مقدار مجعول مانعی ندارد.

حاصل این که بین حق مشرفیت که همان حق مرغوبیت و ارزش افزوده است - و بین عوارض بر حق مشرفیت فرق است و اخذ حق مشرفیت حرام بوده ولی اخذ عوارض بر حق مشرفیت مانعی ندارد ارزش افزوده در این جا از اموال مالک است و مانند سایر اموال او جعل عوارض بر آن در صورت وجود مجوز قانونی محذوری ندارد.

محمد رضا علیزاده
قائم مقام دبیر شورای نگهبان